

Avakirina pêwendiyên, çêkirina berxwedêriyê (Making connections, building resilience): stratejiya entegrasyona penaberên Yorkshire û Humberê - kurtasî

Danasîn

Ev weşan beşek e ji projeyê berfirehtir a 'Refugee Integration Yorkshire and Humber' (Entegrasyona Penaberên Yorkshire û Humberê), û bi piştevaniya darayî ji Sindoqa Penaberî, Koçberî û Entegrasyona Yekîtiya Ewropî hatîye berhevkirin, ku armanca vê ew e ku birêvebirina geryana koçberiyê li seranserî Yekîtiya Ewropî kêhatîtir bike. Berpirsariya naveroka vê weşanê bi tenê ser milê Migration Yorkshire e û bi tu awayî nêrînên veberhêner, Komîsyona Ewropî, an Desthilata Berpirsiyar a Keyaniya Yekbûyî (UKRA) nîşan nade. Ne Komîsyona Ewropî û ne jî UKRA berpirsiyar nînin li ser karanîna agahdariyên ku di vê weşanê de hatine.

Yorkshire û Humber di warê dorhalîyê parastî ji wan kesên re ku ji şer û çewandinê direvin de, xwedanê dîrokeke dirêj û serbilind in. Herêma me bi carandî mijarên penaberan û penaberiyê de serkirdayetiyeke xurt nîşan daye. Bajar hevdem cihê gelek mînakên pratîkên baş ên entegrasyona penaberan e. Lêbelê, pêdivî ye ku bêtir kar pêk were. Lê hîn jî astengî û dijwarî li hember entegrasyonê hene.

Ev kurteyek ji Stratejiya Entegrasyona Penaberan a Yorkshire û Humberê ya nû ye, 'Avakirina Pêwendiyên, Çêkirina Berxwedêriyê', ku di destpêka sala 2022an de hate dest pê kir. Ew pêk tê ji vîzyon û nirxên ku stratejiyê radigihîne û diyar dike, û herwisa pêşengên entegrasyonê yê ku ji bo herêma me hatine destnîşankirin li nav xwe digire. Ev piştî şêwirdariya bi zêdetirî 300 beşdaran re pêk hat û belgeya tevahî (bi Îngilîzî) dikare li ser malpera "Migration Yorkshire" were dîtin (www.migrationyorkshire.org.uk). Ev stratejî ji aliyê Forumeke nû ya Entegrasyona Penaberan a Herêmî ve tê çavdêrî kirin.

Stratejiya nû wekî alavek ji bo piştgirîkirina aliyên peywendîdar ji beş çûbecûr û hermên erdnîgarî re hatiye çêkirin. Ev dê asta entegrasyona penaberan li herêma me baştir bike û ji bo baştirbûna encamên penaberên li vir dijîn bibe alîkar. Pêşîniyên stratejîk ên ku li jêr hatine destnîşankirin hêviyên me û beşek ji vîzyona me ji bo entegrasyona penaberan li

Yorkshire û Humberê ne. Lê gelek tiştên din hene ku em bikin û em hêvî dikin ku hûn bikarin ji me re bibin alîkar ku em vîzyona xwe bi cih bînin.

Ev kurtasî hêvî dike ku stratejiyê radestî penaberan, penaxwazan û kesên din ên ku ji ber şer û çewsandinê reviyane bike, û we vedixwîne ku hûn bibin xwediyê pêvajoya entegrasyonê. Bi hînbûn û başkirina Îngilîziya xwe, bi xwebexşî, hînkirin, xwendin, xebitandin, û bi kesên nû re di civakên ku hûn lê dijîn de, hûn şarezayî, raman û ezmûnên ku herêma me geş dikin û jê sûd werdigirin, bi xwe re tînin. Eger em bi hev re bixebitin stratejiya nû dikare alîkariya me bike ku destkeftên xwe bêtir bikin da ku herêma me berdewam pêşwaziya kesên ku ji şer û çewsandinê reviyane bike û baştirîn xizmetguzariyên entegrasyonê pêşve bibin.

Vîzîyon û nirx

Yorkshire û Humber herêmek e ku penaber xwe li wir ewle û bi xêrhatî hîs dikin, jiyana xwe ji nû ve ava dikin, daxwazên xwe pêk tînin û beşdarî jiyana civakî, aborî û çandî ya civakên ku lê dijîn dikin.

Ev vîzîyon ji aliyê komek ji nirxan ve ku me wekî herêmek destnîşan dike û her tiştê ku em ji bo entegrasyona penaberan dikin, di nav de xizmet, siyaset û helwestên me yê li hember penaber û penaxwazan, agadar dike. Nirx ji me re dibin alîkar ku bînin bîra me ku çî di xetereyê de ye dema ku kesên ku ji şer û çewsandinê direvin jiyana xwe li Yorkshire û Humberê ji nû ve ava dikin, da ku astengên li hember entegrasyonê çareser bikin.

Nirxên me

- Bixêrhatin - Penaber di civatên ku lê bi cih dibin de perestgeh û dilovaniyê dibînin
- Tevlîbûn - Xizmet û civak bi awayekî çalak di rakirina astengan de mijûl in û ji bo radestkirina pêwîstiyên penaberan baş hatine saz kirin.
- Hevkarî - Aliyên peywendîdar di hevkarîyên bihêz û domdar de bi hev re dixebitin û hêza hevûdu nas dikin.
- Derfet - Penaber dikarin jiyana xwe ji nû ve ava bikin, daxwazên xwe pêk bînin û alîkariyê bidin civakên ku tê de dijîn.
- Wekhevî – Penaber wek kesên xwedî taybetmendî, pêwîstî û daxwazên cuda tînin naskirin û bi awayekî adil bi wan re tevger tê kirin.

Pêşîniyên stratejîk

Bicîhkirin û jîngeh

- ✓ Hemî penaber xwedan piştgirî û xizmetên bicîhkirinê bi kalîte û biwext in, di nav de agahdarî li ser vebijarkên bicîhkirin, maf û berpirsyariyan.

- ✓ Hemî stargehên penaberan standardên desthilatdariya herêmî pêk tînin û aliyên peywendîdar ên herêmî dikarin bi bandor çavdêriya kirîn û lihevkerinê bikin.
- ✓ Penaber û penaxwaz li cihên tecrîd an dûrtir, an li cihên acîl, dikarin bi awayên cûrbecûr xwe bigihînin xizmetguzariyan, an eger pêwîst bike piştgiriya veguhestinê werbigirin.
- ✓ Bicihkirina malbatê ji bo Zarokê Penaxwaz Bê hevrê, bi piştgiriya lînêrînê berdest e
- ✓ Penaber û penaxwaz li taxên pêşwazîker û dostane têne bicihkirin, destragihîştina wan bo agahdariya herêmî heye û dikarin bi ewlehî cihên herêmî yên wekî dikan, sûk, park û veguhestina giştî bi kar bînin.

Entegrasyona aborî

- ✓ Zehmetî, şarezayî û tecrubeya kar a penaberan di firsenda pêşîn de têne nirxandin û naskirin.
- ✓ Hemî penaber û penaxwaz destragihîştina wan bo desteka refahê an arîkariya lezgîn heye û ji xizaniyê dûr dikevin.
- ✓ Penaber xwedan programên piştgirîya kar û pêşkeftina karsaziyê ya guncaw û domdar in ku pêwîstiyên wan ên cihêreng radest dikin û bi bazarên kar ên herêmî ve girêdayî ne.
- ✓ Penaber xwedan derfetên xwendina bilind, perwerdehî, xwebexşî û ezmûna xebatê ne ku daxwazên wan pêk tîne û kardariya wan zêde dike.
- ✓ Kardêr û karsaz ji maf û pêwîstiyên penaberan haydar in û bi awayekî çalak karkirina penaberan pêş dixin

Tenduristî û refah

- ✓ Penaber û penaxwaz piştî hatina xwe di zûtirîn dem de têne çavdêrî kirin, bigihîjin dermankirina acîl û vakslêdanê û piştgirî ji wan re tê kirin ku li cem doktorên giştî û diranan yên herêmî qeyd bikin.
- ✓ Penaber û penaxwaz, di nav wan de komên bêhêztir wek jin û kesên kêmandam, mafên xwe dizanin, dizanin ku NHS û lînîhêrîna civakî li herêmê çawa dixebitin û dikarin bigihîjin xizmetên rast.
- ✓ Penaber û penaxwazan xwedan xizmetên tenduristiyê yên derûnî û refahê yên bi kalîte ne ku pêwîstiyên wan pêk tînin, di nav de kom û çalakiyên refahê hene.
- ✓ Hemî xizmetên tenduristî û refahê li pey rêbernameya NHS'ê xizmetên werger û werger ên profesyonel ên bi kalîte radest dikin
- ✓ Penaber û penaxwaz xwedan xizmetên pêşdebirina tenduristiyê û hişyariyê ne, û pêşkêşvan bi awayekî çalak beşdarî rakirina cudahiyên tenduristiyê dibin.

Civak û ayîdbûn

- ✓ Yorkshire û Humber bi navgîniya taxên herêmî, mîhengên civakî û civakê, û medyaya herêmî ji bo penaber û penaxwazan jîngehek pêşwaziyê radest dike.

- ✓ Penaber bi kesên ji her paşerojê re têkiliyên mayînde çêdikin û bi rêkûpêk destragihîştina bo fersendên watedar hene ku bi yên din re têkilî daynin.
- ✓ Penaber û penaxwaz ji maf û erkên xwe yên li Brîtanyayê haydar in û dema ku pêwîst be ji wan re şêwirdarî û nûneratiya qanûnî ya bi kalîte heye.
- ✓ Penaber xwe ewle hîs dikin, têkiliyên pêbawer bi polîs û rayedarên din re çêdikin, û ji ragihandina sûcan, nemaze sûcên nefretê, xwe ewle hîs dikin.
- ✓ Beşên çand, dema vala û werzîşê li herêmê bi pêşkêşkirina çalakiyên ewle, li ber dest û bixêrhatinê bi awayekî çalak beşdarî entegrasyona penaberan dibin.

Malbat û ciwan

- ✓ Zarokên penaber û penaxwaz dikarin bi lez û bez xwe bigihînin perwerdehiyê piştî ku gihîştin Brîtanyayê li dibistan û zanîngehên ku ewledar û bixêrhatî ne.
- ✓ Penaber di warê şopandina malbatê û Entegrasyona malbatê de bigihin agahî, şîret û piştgiriyê
- ✓ Penaber û penaxwaz ji maf û berpirsariyên xwe yên li Brîtanyayê li ser mijarên wekî parastina zarokan û destdirêjiya nav malê agahdar in, û destragihîştina wan bo şîret û xizmetên piştevaniyê yên hestiyar ên çandî hene.
- ✓ Lênêrîna zarokan û xizmetên din ên piştgirîya malbatê yên guncaw û li ber dest ji bo hemî malbatên penaber û endamên malbatê yên ku hewcedariya wan bi wan re heye, hene.
- ✓ Penaber û penaxwazên ciwan, di nav de Zarokê Penaxwaz Bê hevrê û kesên ji bin çavdêriyê derdikevin , xwe ewle hîs dikin, piştgirî dikin û di nav civakên xwe yên nû de xwedî derfetên saxbûnê, pêşkeftin û geşbûnê ne

Ziman û ragihandin

- ✓ Pêdiviyên zimanê Îngilîzî yên penaber û penaxwazan piştî hatina herêmê di zûtirîn demê de bi rêya bikaranîna alavên hevgerî û berfireh têne nixandin.
- ✓ Hemû cûreyên dabînkirina Polên Zimanê Inglîzî ji bo Axêverên Zimanên Din (ESOL) li seranserî herêmê bi bandor belgekirî têne pêşvexistin û penaber dikarin xwe bigihînin dabînkirina guncaw li herêmê
- ✓ Penaber û penaxwazan xwe digihînin bereyeye dabînkirina ESOLê ku li gorî pêwîstî û daxwazên wan ên kesane, di nav de derfetên hînbûna nefermî jî hene.
- ✓ Xizmet û rêxistin xizmetên wergera devkî û nivîskî ya guncav, bi kalîte û profesyonel pêşkêşî dikin, di nav de çavkaniyên wergerandî yên di formên li ber dest de.
- ✓ Penaber û penaxwaz bi dijîtal tê de ne û xwedî şarezayî, alav û pêwendiyê ne ku bigihîjin xizmet û piştgirîya serhêl.

Agahî û dane

- ✓ Xizmet û rêxistinên li Yorkshire û Humberê li ber dest in û dikarin bi bandor agahdarî û çavkaniyên daneyê yê derbarê penaber û penaxwazan de bîn bikaranîn.
- ✓ Xizmet û rêxistin, li gorî qanûnên parastina daneyan, daneyan bi awayên domdar, bibandor û bi hêz xizmet û rêxistin berhev dikin, hildigirin û parve dikin.
- ✓ Têkilî û hevkarîyek e birêkûpêk di navbera civata lêkolînê û aliyên peywendîdar ên din de li herêmê heye, kêmasiyên agahdariya pêşîn destnîşan dikin û belavkirina bi bandor a encamên lêkolînê pêşve dibin.
- ✓ Civakên penaberan di hilberîna dane, lêkolîn û agahiyên li ser entegrasyonê de cih digirin
- ✓ Bandorên xizmet û destwerdanan li ser entegrasyona penaberan bi rêkûpêk ji aliyê pêşkêşker û lêkolînerên serbixwe ve têne şopandin û nirxandin.

Plankirin û pêşkêşkirina xizmetan

- ✓ Serokatî di xizmetguzariyan de, nemaze di beşa giştî de, ji bo Entegrasyona penaberan û pêşxistina xizmetguzariyên pêşwaziyê û tevdegeriyê pabend in
- ✓ Xizmetên çalakiya erêkirinê ji bo penaber û penaxwazan pêşve dibe û çavkaniyên ku pêwîst in ji bo derbaskirina kêmasiyên wan di destgihîştina xizmetan de vediqetîne.
- ✓ Entegrasyona penaberan di nav hemî rêxistinên radestker de, di nav de komîsyon, damezirandin, û hînbûn û pêşkeftinê ve girêdayî ye.
- ✓ Pêşkêşkerên xizmet piştrast dikin ku hemî karmendên têkildar bi têra xwe di warê pêwîstiyên penaber û penaxwazan de têne perwerdekirin û ku perwerde bi rêkûpêk were nûvekirin.
- ✓ Pêşkêşkerên li Yorkshire û Humberê xizmetên berfireh pêş dixin û bi hevkarîyên bihêz, mekanîzmayên referansê yê bihêz û komîsyonên hevbeş bi awayê bandor bi hev re dixebitin.

Beşa xwebexşî û civakî (VCS)

- ✓ Beşa xwebexşî û civakî li Yorkshire û Humberê xwedan fonêk domdar e ku dihêle ku ew di entegrasyona penaberan de zanyarî û pisporiyê pêşve bibe û biparêze.
- ✓ Aliyên sereke yê di beşa giştî û taybet de ji hêza penaberan haydar in VCS, û bi awayê bandor bi beşê re danûstandin dikin
- ✓ Li hemû navçeyên têkildar ên herêmê kom û rêxistinên xwebexşî ên penaberan fînanse dikin.
- ✓ Yorkshire û Humber xwedan rêxistinên penaberan ên bihêz û hêzdar in ku bi bandor civakên penaberan temsîl dikin.
- ✓ Herêma VCS'ê ji bo penaber, penaxwaz û kesên ji paşerojên din ên ku dixwazin di entegrasyonê de bibin alîkar, derfetên xwebexşî yê watedar radest dike.

Beşdarî

- ✓ Penaber bi awayekî berbiçav di kar, desteya rêveber, hevkarî û pozîsyonên serokatiyê de li seranserî herêmê têne temsîlkin.
- ✓ Penaber bi rêya komele û mekanîzmayên tevlêbûnê yê heyî beşdarî avakirina xizmet û rêxistinên dibin
- ✓ Penaber dikarin di komele û rêxistinên serbixwe yê ku bandorê li pêvajoya entegrasyonê dikin de nêrînên xwe bînin ziman.
- ✓ Xizmetên xwecihî, rêxistin û civak bi awayekî çalak tev li astengiyên ku komên cuda yê penaberan rû bi rû dimînin dibin û ji bo tevlêbûnê teşwîqên tê radest dikin.
- ✓ Derfetên penaberan hene ku çîrokê di medyayên cihêreng de şekil bikin û dikarin bandorê li têgihîştina giştî ya koçberiya bi zorê û penaberiyê li herêmê bikin.